

МИШЕЛ БЮСИ

НИЩО
НЕ МОЖЕ
ДА ТЕ
ЗАЛИЧИ

На какво сте способни от любов към детето си?

enthusia**st**

МИШЕЛ БЮСИ

**НИЩО
НЕ МОЖЕ
ДА ТЕ
ЗАЛИЧИ**

enthusiast
София, 2022

Michel Bussi
Rien ne t'efface

Copyright © Michel Bussi et Press de la Cité, un département de Place
des Editeurs, 2021

Мишел Бюси
Нищо не може да те заличи
© Силвия Колева, превод, 2022
© Яна Арзиропулос, дизайн на корицата, 2022
© Enthusiast – запазна марка на „Алто комюникейшънс енд
пъблишинг“ ООД, 2022
ISBN978-619-164-439-1

На Изабел и Мари-Клод,
и на спомените ни от Оверн

Ако бях отрязал крилете ѝ,
ще е да е моя
и нямаше да отпътува.
Да, но тогава вече нямаше да е птица,
а аз обичам птицата.

„Птицо, птицо“
от Хошеан Арце
Превод от баски: Мишел Бюси

Професор Йън Стивънсън¹ от университета „Сейнт Андрюс“ е проучвал навсякъде по света хиляди разкази на деца, които твърдят, че си спомнят за прераждането си. Неговите трудове са позволили да се създаде „моделът Стивънсън“, защото въпросните случаи представят учудващи повторения: промените на пола са редки (по-малко от 5%), детето започва да подава информация за прераждането си от двегодишна възраст, смъртта му в предишния му живот най-често е насилствена и преждевременна, физическите, соматичните и психическите аномалии в такива случаи са чести: белези, родилни петна, фобии и необясними дарби.

– Сериозен ли е въпросният професор Стивънсън? Искам да кажа: учен ли е? Има ли лаборатория? В края на краищата може ли да му се вярва, или това са празни приказки?

– Какво разбираш под „може ли да му се вярва“?

– Имаш предвид за онова, което твърди. Разказите на свидетелите верни ли са, или не?

– А какво според теб може да определи дали нещо е вярно, или не?

– Ами... аз... Не знам... Предполагам, че ако повечето хора мислят нещо, то по-скоро е вярно, отколкото невярно.

¹ Йън Стивънсън (1918 – 2007) – роден в Канада, прочут американски психиатър, автор на над 3000 статии и 14 книги за прераждането. – Бел. прев.

– В такъв случай, ако пресметнем хиндуистите, будистите, една четвърт от европейците и почти една трета от американците, повечето хора на земята вярват в прераждането, убедени са, че тялото ни е само обвивка и че... душата ни продължава да живее след смъртта му.

– И че тя се променя, ако е много изхабена и уморена, така ли? Това ли е прераждането? Душата е нещо като въшка, която скача от едно тяло на друго, от един човек на друг или от човек на куче, от куче на котка, а после от котка на мишка, толкова ли е просто?

– Не, не е толкова просто. Напротив, пътуването е дълго. Като цяло ние не си спомняме нищо от него. Освен когато е протекло зле...

– Как така, когато е протекло зле?

ПЪРВАТА ВЪЗРАСТ

ДУШАТА В РАННОТО ДЕТСТВО

Нека ти обясня, Маги. Не е толкова сложно. Душите в ранното детство са онези, които започват пътуването си. Откриват живота и смъртта. Единствената им цел на този етап е да се научат да оцеляват.

I

ИЗЧЕЗВАНЕТО

Естебан

1.

Аз съм рационална. Независима по един див начин. Свободна до мозъка на костите си. Достатъчно богата.

Надявам се, че Естебан ме възприема точно така от висотата на своите десет години. Такъв образ изпращам и на пациентите си. Доктор Мади Либери, общо-практикуващ лекар с кабинет на булевард „Тиер“ № 29 в Сен Жан дьо Люз¹. Заслужаваща доверие, силна, честна. Никой няма право да вижда слабите ми места и грешките ми, съмненията ми и „тайната ми градина“. Особено синът ми.

Апартаментът ми се намира на третия етаж в една сграда на улица „Ечьогаре“ и предоставя страхотна гледка към Големия плаж. Всеки каменотрошач² трябва да прелети едва сто и петдесет метра дотам, а за нас хро-

¹ Град в Югозападна Франция, на брега на Атлантическия океан, в департамента Пирене Атлантик, част от баската провинция Лапурди. – Бел. прев.

² Дребна птица от семейство Бекасови, среща се и в България. – Бел. прев.

нометърът отмерва само четиридесет и пет секунди, ако преинем разстоянието в тръс.

Защо да се лишава човек от такава красота?

С Естебан си имаме ритуал. Всяка сутрин преди първия ми преглед и преди той да тръгне за училище, двамата обличаме дрехите, които сме захвърлили до леглата си, и хукваме към плажа. А щом през пролетта температурата на водата надмине седемнадесет градуса, плуваме. Всички улици на Сен Жан до Люз водят към плажа. Като че ли градът е бил построен с една-единствена цел: човек да зърне късче от вълните на океана от всеки балкон.

Часът е едва осем. Плажът на Сен Жан до Люз е почти пуст. Преброявам едва двадесетина туристи, разпръснати по дългия полумесец между Конската дига и дигата на пристанището. Настанили сме се срещу терасата на ресторант „Токи Гошоа“, прочут с панорамната си гледка и многоцветните фаянсови плочки по стените. Е, „настанили сме се“ е твърде претенциозно казано. Естебан е захвърлил върху пясъка плажната си хавлия, която връзва около врата си като наметало на Супермен. Навлякъл е суитшърта си с името на отбора по ръгби „Биариц Олимпик“ и е събул зелените си еспадрили.

– Ще се кънем ли, мамо?

– Момент, момчето ми.

Професионален рефлекс. Оглеждам всичко с бдително око. Най-напред Естебан. Има скелет на скарида, костите му се очертават под кожата, а ключиците му са доста изящни. Пищялите му се показват от банските в цвят индиго като баското небе тази сутрин, украсени с малък бял кит на левия крачол. Тези шорти са му доста големи. Теглото на Естебан е средно за възрастта му. След последния ми преглед всяка събота се качва на кантара, за да се премери. Това също е наш ритуал. Няма право на

седмичната си порция кебап, ако червената стрелка не е малко над стойностите от предишната седмица.

– Хайде, мамо, отиваме ли да се къпем?

Естебан чака с нетърпение да се съблека. За да изляза от апартамента, съм облякла туника с рехава плетка. Не е нужно човек да се напруга, за да види цвета на бикините ми – кралски пурпур. Харесва ми как грехата гали и обгръща тялото ми. Скрива корема ми, но показва бедрата ми от средата надолу. Обичам усещането на почти четиридесет години да съм все още желана, и то не само в очите на пенсионерите, които разхождат пуделите си по Кея на инфантата¹.

Гледам внимателно океана към Ангай² и плажа „Сокоа“³. Сърфисти в черни трика атакуват вълните. Приличат на колония мравки. А заг нас, по кея, баските знамена плъщят на вятъра.

– Не. Не и днес, момчето ми. Има прекалено много вълни.

– Какво?!

Естебан невярващо гледа водната шир. Вълните са високи няколко метра. Не е глупав. Знае, че къпането е невъзможно при тези условия. Но въпреки това настоява, почти само за спорта.

– Мамо, но днес имам рожден ден!

– Знам. Е, и? Какво от това? Няма да се удавим, защото си се родил днес!

Естебан ми се усмихва. С неустоимата усмивка на Малкия принц, която може да разтопи всяка майка. В светлите му очи блести мъничко тъга, като тънка граскотина в сърцето. Прокарвам ръка по русите му коси, за

¹ Там се намира сградата, наречена „Къщата на инфантата“, приютила през юни 1660 г. инфантата Мария Терезия и Луи XIV, които сключват брак на 9 юни с.г. в Сен Жан дьо Люз. – Бел. прев.

² Град до Сен Жан дьо Люз. Баското му име е Хендая. – Бел. прев.

³ Известен плаж, обикновено по-малко посещаван от плажа на Сен Жан дьо Люз. – Бел. прев.

да го утеша, а и за да ги разроша малко. Обожавам моя малък принц, когато се държи така. Наполовина мечтател и наполовина – бунтовник. И всеки път, когато Естебан потъва в дълбок и невинен сън на бебе, благославям астероида, от който е паднал.

– Ще се къпем утре, момчето ми! Или тази вечер, ако свърша по-рано.

Той се преструва, че ми вярва.

– Добре, мамо.

Знае, че не е в стила ми да претрупвам пациентите си. Двамата се разбираме без думи и без обяснения. Само с погледи. Имаме си доверие и се усмихваме един на друг съучастнически. Никой мъж никога няма да успее да застане между нас! Трябва да запазя свободно място в леглото си за Естебан, когато идва при мен на разсъмване. Никога никой любовник няма да ме събуди с думите „Обичам те“, произнесени с толкова кристалночист глас.

Ровя в чантата си и поверявам на Естебан монета от 1 евро.

– Ще донесеш ли една багета?

Ето още един от нашите ритуали, който се роди, когато Естебан завърши началното училище. След като се изкъпем, той се суши, а после навлича суитшърта си и тича за хляб. Сам! Стига за минута и тридесет и пет секунди в галон! Дори му остава време да нареди масата за закуска, докато аз съм под гуша: сладко от черни череши, овче кисело мляко, плодов сок, изстискан предишната вечер. Закусваме заедно, а после той си взема душ, докато аз се гримирам. Излизаме и двамата, ръка за ръка. Аз тръгвам към кабинета си, а той – към училището.

Естебан стисва монетата в юмручето си.

Защо ли бързах толкова през онази сутрин? Не бяхме

се къпали и разполагахме с много време. Защо ли се задоволих само да изчистя няколко зрънца пясък от рамото му и по рефлекс да плъзна косо поглед към края на банския, за да видя дали не се е уголемила ангиомата¹ върху гънката на слабините му – червена точка, която ме безпокоеше.

Защо не се обърнах на тръзване? Защо не погледнах дали прибира хавлията си и дали облича суитшърта си? И дали поема към хлебарницата на улица „Кордъори“? Та нали ритуалите са измислени точно затова?! Да се успокояваме! Да контролираме всичко! Да сме сигурни, че няма да се случи нищо лошо! Защото човек се чувства сигурен, когато върви винаги по един и същ маршрут... А всъщност така само приспиваме вниманието си. Лениността ни прави по-малко бдителни. И бягаме от отговорност.

*

* *

– Естебан?

Показвам главата си изпод душа и оставям горещата вода да облива тялото ми. Виждам зелените тюркоазени плочки около огледалото, което е с размери два на три метра. Изпраца ми образа на тялото ми, загоряло по време на първите ни пролетни бягства от ежедневието: изкачването пеша до върха на планината Ларун², плаването по река Нивел³, несръчното ти гребане със стендъп пагъл сърф⁴ по езерото Сен Пе⁵, карането на сърф около Гета-

1 Родилно петно. – Бел. прев.

2 Планина в страната на баските с височина 905 м. – Бел. прев.

3 Река в страната на баските с дължина 39 км, от които плавателни са едва 7. Баското име на реката е Ур Ерци. – Бел. прев.

4 Бързо набиращ популярност спорт с хавайски произход, развиващ се и в България. Придвижването се извършва с гребло върху сърф. – Бел. прев.

5 Баското име на езерото е Сенпере. – Бел. прев.

ри¹, изрите на баска пелота² в Арканз³. Спокойно, Естебан, имаме цял живот пред себе си, за да станем шампиони.

– Естебан?

Опитвам се да напирам кранчето. Успявам да спра вогата, преди тя да намокри цялата баня. Обвивам мокротото си тяло в хавлия. С гръб към огледалото. По-късно ще разгледам несъвършенствата си.

– Тук ли си, Естебан?

Отговаря ми само Патрик Коен. Часът е осем и половина и журналистът от радио „Франс Ентер“ започва ежедневния си преглед с новината, че в Южна Африка френският отбор по футбол е отказал да слезе от автобуса, за да тренира. Нима няма никакво по-значимо събитие на петте континента? А и какво прави Патрик Коен в хола ми?

Всяка сутрин, след като се върне от хлебарницата, Естебан използва, че съм под душа, за да смени станцията. Предпочита „Фън“, „Скай“ или програмата за поп музика „Радио Енержи“, а най-често спира радиото, за да посвири на китара. Понякога граска по партитурата собствени композиции. Естебан е талантлив, сигурна съм, че притежава съвършен слух, въпреки че досега не съм намерила време да го проверим при специалист.

Излизам от банята. Краката ми наводняват паркета от тополово дърво. А то не трябва дори да се мие, какво остава да се мокри толкова обилно. Най-малката капчица може да остави петно, което няма да изчезне... Все ми е едно!... Обезпокоена съм, тревогата ме хваща за гърлото... Правя крачка към отворената кухня и замръзвам като статуя.

1 Град в страната на баските. Най-северната точка в езиковата граница на баския език. Баското му име е Гетария. – Бел. прев.

2 Различни спортове с топка, които се играят на корт – с ракета, гървена бухалка, кош, срещу стена или играчите са разделени на два отбора от мрежа. – Бел. прев.

3 Град в Югозападна Франция, департамент Пирене Атлантик. Баското му име е Арагойнце. – Бел. прев.

Следите от краката ми ще останат завинаги върху суровото дърво. Неспособна съм да помръдна. Втрещила съм поглед в празната маса и в прилежно прибраната в калъфа китара.

Естебан не се е прибрал!

Сдържам се да не закрещя. Опитвам се да убедя сама себе си, че това е шега. Отварям една по една вратите на двете ни стаи, на шкафовете, на тоалетната. Навеждам се, за да огледам под леглата, качвам се на табуретка, за да погледна над гардероба. За малко да падна. Все едно ми е... Отварям отново вратите на шкафовете, на хладилника, на фурната. Вече не разсъждавам трезво, сърцето ми ще изхвъркне. Знам добре как започва една паническа атака.

Къде може да е Естебан?! Днес, на рождения си ден...

Изведнъж ми хрумва нещо!

Тичам към банята. Не знам как би могъл да се пъкне там, но той е хитър. Може да е чакал да изляза, за да се скрие. Или още по-точно – за да види какво съм скрила там... Клякам, като сдържам дъха си, и отварям шкафа под умивалника.

Там е...

Подаръкът за рождения му ден! Китара-лира – рядък инструмент, за който Естебан мечтаеше непрестанно и ходеше да го гледа на витрината на „Атлантик Гитар“. Инструментът има формата на антична лира, но с него може да се свири хард рок. Естебан никога не би допуснал, че майка му ще му го купи.

Сенвам се и изоставям потока от мисли.

Естебан го няма!

Не се е опитал да намери подаръка си. Няма го никъде в апартамента. Просто не се е прибрал.

Това никога не се е случвало!

Поглеждам часовника на треперещата си китка. Ос-

тавих Естебан на плажа преди двадесет и пет минути. Трябват му само три минути, за да отиде до хлебарницата, да плати и да се прибере...

Хавлията ми пада на пода. Обличам първата попаднала ми дреха. Дълга тениска, хвърлена до леглото. Спускам се по стълбите. Прекосявам улица „Ечъогаре“, а после и улица „Сен Жак“. Повечето от магазините са затворени. Виждам се само няколко двойки осемдесетгодишни старци, които се разхождат по пешеходната зона. Разминавам се с тях, а те нямат време да се обърнат и да зяпат задника ми, който се подава изпод фланелката, и да се запитат дали не сънуват.

Блъскам шумно стъклената врата на хлебарницата и успявам да я хвана в последния момент, преди да се разхвърчи на парчета.

– Виждали ли сте сина ми?

Нямам време да проверя дали вътре има други клиенти. Продавачката гледа втренчено лицето ми на ужасен призрак. Твърде е изненадана и не се сеца, че ако съм призрак, трябва да нося бял чаршаф с дупки на очите...

– Не... Не и тази сутрин, госпожо Либери, но...

Вече съм си тръгнала. Плажът е на по-малко от минута. Четиридесет секунди по хронометъра. Пред мен възрастна жена връзва кучето си пред един магазин, а старец сгъва бастуна си. Пристигам задъхана в ресторант „Токи Гошоа“. По масите на просторната тераса над плажа са насядали туристи, които закусват. Продължавам нататък и забелязвам малка червена точка.

Моята мишена. Моята надежда.

Всяка крачка от лудия ми бяг надига облаци пясък, които задушават туристите, покрай които минавам.

Най-сетне се спирам. Наметалото на Супермен си е там, пострано, намачкано – така, както Естебан го е захвърлил. Вече има половин час оттогава. Суитшъртът

с името на отбора по ръзби „Биариц Олимпик“ е метнат малко встрани. Значи Естебан не го е облякъл.

Опитвам се да обгърна с поглед целия плаж, целия океан от Конската дига до укреплението „Сокоа“¹, а после се опитвам да намеря следи по пясъка – пред мен и под краката ми. Не виждам нищо, освен малките смешни бабуни, които вятърът вече е обърнал поне сто пъти.

Никаква следа от Естебан!

Гигантските вълни на отприщилия се океан реват, хапят плажа от гняв, че не могат да погълнат града. Не искам да повярвам, не искам и да ги гледам. Искам да се обърна към белите фасади с гървени квадрати на сградите в стил фахверк², към разцъфналите по прозорците жардиниери, към наредените един до друг бутици за местни специалитети, към веселите туристи... да потърся някое куче, с което Естебан е поускал да си поиграе, момиче или момче на неговата възраст, с които разговаря, или дори някой пясъчен замък по плажа... Но погледът ми е втрепенен в океана.

Вълните вече са над три метра.

Отново чувам гумите, които казах на Естебан. „Не и днес. Има прекалено много вълни!“ Те се блъскат в главата ми. Ще ги чувам през целия си живот.

Не! Естебан никога не би помислил да не ми се подчини!

1 Построено е между 1627 и 1686 г. от известния военен архитект и инженер Вобан по заповед на крал Луи XIII. – Бел. прев.

2 Техника в строителството: гървена скелетна конструкция от хоризонтални и вертикални греди, свързани със скоби, образуващи четириъгълници, които се запълват с камъни, тухли, кирпич и други материали. Използва се в селската архитектура на много страни в Централна и Северна Европа. – Бел. прев.

Мишел Бюси
НИЩО НЕ МОЖЕ ДА ТЕ ЗАЛИЧИ

Превод Силвия Колева
Редактор Мария Чунчева
Дизайн на корицата Яна Аргиропулос
Коректор Светла Маринова
Предпечат Яна Аргиропулос

Френска. Първо издание
Формат 60 x 90/16
Печатни коли 29
ISBN978-619-164-439-1

Издава

enthusiast

Запазена марка
на „Алто комюникейшънс енд пъблишинг“ ООД

София, бул. „Васил Левски“ №31
тел. 02/ 943 87 16
e-mail: office@enthusiast.bg
Книгите на „Ентусиаст“ може да закупите от
www.enthusiast.bg

Печат РОПРИНТ

Маги Либери има пълноценен и щастлив живот — тя е лекар и майка на момче, което обожаваша. Всяка сутрин преди първата ѝ консултация и преди синът ѝ да отиде на училище, те минават през плажа на Сен Жан дьо Люз. Понякога малкият се къпе в морето, друг път просто се разхождат. Както в онзи ден, когато Естебан има рожден ден — навършва десет години. Маги губи от поглед детето си за един кратък миг и след него вече нищо не е същото — синът ѝ изчезва. Дали не го е отнесла някоя вълна? Или някой го е отвлякъл?

Десет години по-късно Маги все още не може да се примири със загубата. Един ден тя се връща на плажа, където е изчезнало детето ѝ. И се случва немислимото. На брега забелязва момче, което прилича много на сина ѝ — същият бански, същият ръст, същото телосложение, дори същата прическа. Тя се приближава и изумлението ѝ е огромно — това е Естебан. Или неговият брат близнак.

От този момент нататък доктор Либери вече няма друга цел, освен да разбере кое е това дете. Колкото повече шпионира момчето, толкова повече то ѝ прилича на изгубения ѝ син — същите страсти, същите страхове... дори същото рогило петно.

Разтърсена и объркана, Маги е сигурна в едно — Том е в опасност и само тя може да го спаси. Докъде е готова да стигне, за да разбере истината и да спаси детето си?

Основан на темата за майчинството, поредният криминален роман на Мишел Бюси е завладяващ, изненадващ, с майсторски заплетена интрига и виртуозен обрат.

**„Аз трябва да отведа читателите си
до ръба на бездната, да ги бутна и
да ги улова в последния момент...“**

МИШЕЛ БЮСИ

www.entusiast.bg

9 786191 644391

Цена: 20 лв.